UPPGIFTER FÖR CIRKULÄRDATABASEN

Cirkulärnr:	26:39
Diarienr:	SKR2026/02028
Handläggare:	Joanna Hägg
Ämnesord:	Budget
Avdelning:	Avdelningen för demokrati, ekonomi och styrning
Sektion/Enhet:	Ekonomisk analys
Extern medverkan:	Extern medverkan
Datum:	2026-11-16
Mottagare:	
Rubrik:	Budgetpropositionen för 2027 samt höständringsbudgeten för 2026
Ersätter:	Ers. nummer
Bilagor:	Bilagor

Sammanfattning

Cirkuläret innehåller en sammanfattning av de förslag i Budgetpropositionen för 2027 och Höständringsbudget för 2026 som berör kommuner och regioner för perioden 2027 till 2029.

SLUT UPPGIFTER FÖR CIRKULÄRDATABASEN

Aktuell Ekonomi 26:39

Avdelningen för demokrati, ekonomi och styrning
Joanna Hägg

Kommunstyrelsen
Regionstyrelsen
Ekonomi/finans/budget/redovisning
Personalfrågor
Hälso- och sjukvård
Social omsorg
Invandrar- och flyktingfrågor
Arbetsmarknad
Barnomsorg och utbildning
Plan- och stadsbyggnad
Miljö- och naturskydd

Budgetpropositionen för 2027 samt höstständrings-budgeten för 2026

Den 12 november presenterade regeringen Budgetpropositionen för 2027 (2026/27:1) och Höstständringsbudget för 2026 (2026/27:2). I detta cirkulär sammanfattas de förslag som berör kommuner och regioner 2027–2029.

Eftersom budgeten överlämnades av en övergångsregering gäller särskilda principer i regeringens budgetarbete.

Sammanfattning:

- Inga tillskott görs till de generella statsbidragen. Förändringar av de generella statsbidragen följer endast av regleringar enligt finansieringsprincipen och andra ekonomiska regleringar som görs enligt plan.
- Informationen om de riktade bidragen är begränsad i många fall. Huvudprincipen har varit att anslag ligger kvar på 2026 års nivå. Det innebär bland annat att bidraget för brottsförebyggande arbete inte höjs som planerat.
- Äldreomsorgslyftet minskar från 1 800 till 1 350 miljoner kronor, av budgettekniska skäl.
- Den statliga finansieringen inom området psykiatri och psykisk hälsa minskar från 4,7 till 3,5 miljarder kronor enligt plan, huvudsakligen beroende på att överenskommelsen för psykisk hälsa och suicidprevention upphör.

Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) egna kommentarer skrivs i kursiv stil.

Sveriges Kommuner och Regioner
info@skr.se, www.skr.se
Post: 118 82 Stockholm *Besök:* Hornsgatan 20
Tfn: 08-452 70 00 *Org nr:* 222000-0315

Innehåll

Övergripande principer och kommentarer 4
Ekonomi 5
Samhällsekonomiska prognoser och antaganden 5
Sammanfattning 5
Revideringar 6
Regeringens skatteunderlagsprognos 7
Kommunalekonomisk utjämning 8
Förändringar av anslaget för kommunalekonomisk utjämning, kommuner 8
Regleringar enligt den kommunala finansieringsprincipen i BP 202711
Tidigare beslutade och förändringar av tidigare aviserade regleringar enligt den kommunala finansieringsprincipen 12
Övriga ekonomiska regleringar 14
Förändringar av anslaget för kommunalekonomisk utjämning, regioner 15
Regleringar enligt den kommunala finansieringsprincipen i BP 202716
Tidigare beslutade och förändringar av tidigare aviserade regleringar enligt den kommunala finansieringsprincipen 17
Övriga ekonomiska regleringar 17
Hälso- och sjukvård 18
Tillgänglighet till vård 18
Vaccin 19
Cancerområdet 19
Psykisk hälsa och psykiatri 20
Samsjuklighetsreformen 20
Barn och utbildning 20
Maxtaxa i förskola och fritidshem 20
Kunskapsbidraget 21
Statsbidrag inom förskola 21
Skolsäkerhet 21
Skolsociala team 22
Statsbidrag för inköp av läroböcker och lärarhandledningar 22
Tidsbegränsade insatser som avslutas inom utbildningsområdet 22

Äldreomsorg 22
Socialtjänst 23
En förebyggande och kunskapsbaserad socialtjänst, ny socialtjänstlag 23
Socialtjänstens brottsförebyggande arbete 23
Socialdataregister 23
Motverka hemlöshet 23
Subventioner av kommunernas kostnader för placeringar 24
Ny lag om omhändertagande för vård av barn och unga 24
Insatser inom socialtjänsten när samtycke saknas 24
Ekonomiskt bistånd 25
Personlig assistans 25
Asyl- och flyktingmottagande 25
Pensioner 26
Civilt försvar och beredskap 26
Civilt försvar 26
Åtgärder för beredskap inom livsmedels- och dricksvattenområdet 26
Kultur 27
Bibliotek 27
Musik- och kulturskola 27
Regional kultur – kultursamverkansmodellen 27
Miljö, klimat och energi 28
Minskade anslag till klimatinvesteringar 28
Minskade anslag till naturvård och naturskydd 28
Fortsatt ersättning för vindkraft 28
Aviserade tillskott till Kraftlyftet genomförs inte 28

Övergripande principer och kommentarer

Budgetpropositionen för 2027 lämnades av en övergångsregering. En övergångsregering ska säkerställa att staten fungerar och hanterar i första hand löpande, eller brådskande, regeringsärenden. I de fall en övergångsregering lämnar en budgetproposition bör den utformas med utgångspunkt i den senaste beslutade budgetpropositionen. Huvudprincipen för denna övergångsbudget är därför att 2026 års anslagsnivå i budgeten för 2026 också ska gälla för budgeten för 2027.[1]

Det görs dock vissa undantag från huvudprincipen:

- Anslag som används för förvaltnings- och investeringsändamål har pris- och löneomräknats på sedvanligt sätt. Anslag som avser regelstyrda transfereringssystem har justerats utifrån ändrad makroekonomisk utveckling liksom ändrade volymer (t.ex. antal personer som omfattas).
- Anslag har justerats till följd av beslutade lagar och förordningar, internationella avtal, civilrättsligt bindande avtal eller EU-rättsakter.
- Anslag har justerats med anledning av att riksdagen beslutat om flytt av ändamål och verksamheter mellan utgiftsområden.
- Anslag har justerats om det krävts för att nödvändiga samhällsfunktioner ska kunna upprätthållas.
- Uppenbart tillfälliga satsningar från tidigare budgetår som upphör vid utgången av 2026 har inte förlängts.
- Lagförslag som är politiskt okontroversiella och som inte kan genomföras under pågående budgetår, har inkluderats i de fall det råder politisk samsyn om förslagen.

Ovan innebär att regleringar enligt finansieringsprincipen och övriga ekonomiska regleringar görs i enlighet med redan beslutade lagar och förordningar. Riktade statsbidrag bedöms som utgångspunkt kvarstå på 2026 års nivå. Det kan innebära att aviserade höjningar, eller minskningar, av ett visst riktat statsbidrag uteblir. Det kan också medföra andra justeringar av statsbidragen i vissa fall. Hur principerna slår igenom för ett enskilt statsbidrag är mer osäkert och informationen i budgetpropositionen är knapphändig i många fall.

Utgångspunkten för en övergångsbudget är vidare att den kommer att ändras så snart det är möjligt. Det är således troligt att justeringar kommer att göras så snart en ny regering har tillträtt. Det kan också göras justeringar i samband med riksdagsbehandlingen av övergångsbudgeten.

[1] Se Principer för en övergångsbudget - Regeringen.se

Ekonomi

Samhällsekonomiska prognoser och antaganden

Detta avsnitt summerar den makroekonomiska utvecklingen som ligger till grund för propositionens beräkningar, se kapitel 3 Den makroekonomiska utvecklingen samt kapitel 8 Den offentliga förvaltningens finanser. Propositionens tabeller beskriver perioden 2025–2029 medan propositionstexten har tyngdpunkten i utvecklingen 2026 och 2027.

Sammanfattning

Budgetpropositionen för 2027 är en övergångsbudget och den innehåller därför i huvudsak tidigare beslutade och aviserade åtgärder. Några större finanspolitiska åtgärder föreslås inte och den ekonomiska utvecklingen är därför beroende av den underliggande återhämtningen i hushållens konsumtion, företagens investeringar och exporten.

Regeringen bedömer att Sverige har lämnat lågkonjunkturen bakom sig. Det är framförallt en stark exportutveckling och hushållens ökade konsumtion som drivit återhämtningen. Stigande realinkomster väntas ge fortsatt stöd för tillväxten och konjunkturell balans bedöms nås 2027, vilket illustreras i tabell 1 genom att BNP-gapet då når noll.

Återhämtningen på arbetsmarknaden släpar efter i jämförelse med BNP-tillväxten. En förklaring till det är att företagen inledningsvis kan möta ökad efterfrågan genom att befintlig personal får arbeta mer. Den stärkta efterfrågan väntas successivt öka företagens behov av arbetskraft, vilket bidrar till stigande sysselsättning och en gradvis minskning av arbetslösheten i slutet av 2026 och under 2027. Arbetslösheten väntas dock kvarstå på en relativt hög nivå de närmaste åren.

Tillfälliga prisdämpande åtgärder, däribland sänkt livsmedelsmoms, lägre drivmedelsskatter och halverade priser på månadskort i kollektivtrafiken, bidrar till att hålla nere inflationen under 2026. När effekterna av dessa åtgärder avtar eller upphör under 2027, samtidigt som krisen i Mellanöstern bidrar till ett ökat kostnadstryck i ekonomin, väntas inflationen stiga. Regeringen bedömer att KPIF-inflationen uppgår till 1,5 procent 2026 och 2,3 procent 2027.

Regeringens prognos präglas av stor osäkerhet. En eskalering av konflikten i Mellanöstern kan leda till högre energipriser och ökad inflation, vilket skulle dämpa hushållens köpkraft och den ekonomiska aktiviteten. Förändringar i det internationella säkerhets- och handelspolitiska läget riskerar att hålla tillbaka exporten och företagens investeringar. Det råder också osäkerhet kring hur investeringarna i AI på sikt kommer att påverka produktivitetstillväxten och hur stora effekterna kan bli.

Ökade utgifter för försvaret, pengar till Ukraina samt tidigare beslutade tillfälliga ekonomiska stimulanser pressar de offentliga finanserna under

2026. De offentliga finansernas finansiella sparande väntas uppgå till - 2,3 procent av BNP 2026. Ökade skatteinkomster via den ekonomiska återhämtningen och tillfälliga åtgärder som upphör innebär att underskotten successivt minskar från 2027 och att det finansiella sparandet närmar sig balans 2029.

Tabell 1. Sammanfattningstabell över regeringens beräkningar

Procentuell förändring om inte annat anges, värden enligt 2026 års ekonomiska vårproposition inom parentes.

År	2025	2026	2027	2028	2029
BNP[1]	1,6 (1,8)	2,8 (2,5)	2,0 (2,2)	1,4 (1,7)	1,5 (1,6)
BNP	1,4 (1,5)	3,0 (2,8)	2,3 (2,5)	1,1 (1,4)	1,4 (1,5)
Potentiell BNP	1,7 (1,6)	1,6 (1,5)	1,4 (1,5)	1,4 (1,6)	1,5 (1,6)
BNP-gap[2]	-1,8 (-1,7)	-0,6 (-0,8)	0,0 (−0,1)	0,0 (0,0)	0,0 (0,0)
Arbetslöshet, 15–74 år	8,8 (8,8)	8,5 (8,4)	7,7 (7,8)	7,4 (7,4)	7,3 (7,3)
Arbetskraft, 15–74 år	0,9 (0,9)	0,4 (0,7)	0,4 (0,2)	0,1 (0,4)	0,3 (0,4)
Sysselsättning, 15–74 år	0,4 (0,4)	0,7 (1,2)	1,3 (0,9)	0,5 (0,8)	0,4 (0,5)
Arbetade timmar[1]	-0,3 (-0,4)	0,5 (0,9)	1,5 (1,4)	0,6 (0,8)	0,5 (0,7)
Timlön enligt KL[3]	3,6 (3,7)	3,5 (3,5)	3,4 (3,2)	3,5 (3,3)	3,5 (3,3)
KPI, årsgenomsnitt	0,7 (0,7)	0,9 (0,5)	2,9 (1,7)	3,2 (3,4)	2,1 (2,2)
KPIF, årsgenomsnitt	2,6 (2,6)	1,5 (1,2)	2,3 (1,6)	2,8 (2,7)	2,0 (2,0)
Styrränta[4]	2,08 (2,08)	1,78 (1,75)	2,19 (1,82)	2,25 (2,19)	2,25 (2,25)
Prisbasbelopp, tusental kronor	58,8 (58,8)	59,2 (59,2)	59,6 (59,3)	61,3 (60,6)	63,2 (62,8)
Finansiellt sparande, % av BNP	-1,6 (-1,3)	-2,3 (-2,6)	-1,9 (-2,0)	-0,7 (-0,7)	-0,1 (-0,2)
Strukturellt sparande, % av potentiell BNP	-0,3 (-0,3)	-1,4 (-1,9)	-1,4 (-1,6)	−0,6 (-0,6)	-0,1 (-0,2)
Konsoliderad bruttoskuld, % av BNP	35,1 (35,1)	35,9 (36,3)	37,1 (37,4)	37,0 (37,0)	36,5 (36,5)

[1] Kalenderkorrigerat. [2] Procent av potentiell BNP. [3] Nominell löneutveckling enligt konjunkturlönestatistiken. [4] Procent, årsgenomsnitt.

Källor: Budgetpropositionen för 2027 (prop. 2026/27:1) och 2026 års ekonomiska vårproposition (prop. 2025/26:100).

Revideringar

Sedan 2026 års ekonomiska vårproposition har regeringen gjort ett antal prognosrevideringar.

BNP för det andra kvartalet utvecklades bättre än förväntat och följaktligen har tillväxten för 2026 reviderats upp med 0,2 procentenheter. Återhämtningen väntas dock fortsätta i en avtagande takt framöver och regeringen reviderar därför ned sin BNP-prognos med –0,2 procentenheter för 2027.

Nivån för potentiell BNP har reviderats upp till följd av starkare produktivitetsutveckling. Samtidigt har den potentiella BNP-tillväxten

reviderats ned för 2027–2029, eftersom en svagare befolkningsutveckling väntas hålla tillbaka antalet arbetade timmar.

Prognosen för inflationen har reviderats upp både 2026 och 2027, vilket i huvudsak förklaras av högre utfall än väntat och ett högre inflationstryck i spåren av konflikten i Mellanöstern. Den högre inflationsprognosen återspeglar sig även i regeringens prognos för styrräntan som revideras upp.

Regeringen bedömer att återhämtningen på arbetsmarknaden går långsammare än tidigare bedömning, vilket ger en nedrevidering av sysselsättningstillväxten 2026 och en upprevidering 2027. Av samma skäl revideras antalet arbetade timmar ned 2026 och upp 2027.

Frågor om Ekonomi kan ställas till Marcus Ershammar, tfn 08–452 77 60, avdelningen för demokrati, ekonomi och styrning.

Regeringens skatteunderlagsprognos

Regeringen bedömer att lönesummans ökningstakt tilltar 2026 och 2027 i takt med återhämtningen på arbetsmarknaden. Prognosen visar att lönesumman åren därefter ökar kring 4 procent per år. SKR gör en liknande bedömning vad gäller förloppet, men räknar med en starkare tillväxt av lönesumman ackumulerat över prognosperioden 2025–2029. När det kommer till utvecklingen av det kommunala skatteunderlaget gäller däremot det omvända förhållandet. Regeringens prognos visar en skatteunderlagstillväxt för perioden som är något högre än SKR:s prognos. Sammantaget är regeringens bedömning av den ackumulerade ökningen 0,2 procentenheter högre än SKR:s skatteunderlagsprognos. Skillnaden finns i skatteunderlagets övriga bidragsposter, där inkomst av pension utgör huvuddelen.

Skatteunderlagets faktiska utveckling påverkas av förändringar i skatteregler. Regeringens prognos visar, precis som SKR, att den faktiska utvecklingen av skatteunderlaget 2024–2026 är svagare än den underliggande utvecklingen. Även 2027 redovisar regeringen en skillnad (0,1 procentenhet) som inte fanns med i föregående prognos i vårpropositionen och som inte heller SKR har i den senaste prognosen. Regeringen redogör för att de regeländringar som förklarar varför den faktiska utvecklingen är svagare än den underliggande utvecklingen är tidigare beslutade förstärkningar av det förhöjda grundavdraget, senareläggning av höjd åldersgräns för rätt till förhöjt grundavdrag och sänkt särskild inkomstskatt för utomlands bosatta.

Tabell 2. Aktuella skatteunderlagsprognoser från regeringen och SKR

Procentuell förändring, ackumulerat jämfört med 2024

År	2025	2026	2027	2028	2029
SKR, okt	3,6	3,7	5,0	4,2	4,0
Regeringen, nov*	3,6	3,9	5,2	3,9	4,0
SKR, okt ack.	3,6	7,4	12,7	17,5	22,2
Regeringen, ack.	3,6	7,6	13,2	17,7	22,4

*Regeringens siffor visar prognosen från Budgetpropositionen för 2027. Uppräkningsfaktorerna för 2026 och 2027 fastställdes i september 2026 i förordning SFS 2026:1772. För 2026 är faktorn 3,7 procent och för 2027 är den 5,2 procent.

Källor: regeringen och SKR.

Jämfört med den föregående prognosen som presenterades i 2026 års ekonomiska vårproposition antar regeringen att skatteunderlagstillväxten 2026–2029 är ackumulerat oförändrad. Detsamma gäller i stort sett lönesumman som ackumulerat endast reviderats med –0,1 procentenhet trots att timlöneutvecklingen varje år framöver bedöms bli högre än i föregående prognos. Vad gäller de enskilda åren har regeringen dock reviderat skatteunderlagstillväxten i år med –0,3 procentenheter och gjort en lika stor upprevidering för 2027. Dessa revideringar överensstämmer med motsvarande revideringar av lönesumman.

Frågor om skatteunderlaget kan ställas till Adrian Ekström, tfn 08–452 73 58, Avdelningen för demokrati, ekonomi och styrning.

Kommunalekonomisk utjämning

Förändringar av anslaget för kommunalekonomisk utjämning, kommuner

I regeringens budgetproposition utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner finns tabell 2:8 på sid 18–19. Eftersom det är en övergångsbudget är det inte stora förändringar för 2027 i jämförelse med BP 2026 som kom hösten 2025. I cirkulär 25:42 beskrivs närmare de förändringar som då gjordes och som finns med i tabellen nedan under rubriken Tidigare beslutade och förändringar av tidigare aviserade regleringar.

Nedanstående tabeller utgår, till skillnad mot tidigare års cirkulär om budgetpropositionen, från ramen för BP 2026. Detta eftersom det endast är en övergångsbudget. I tabellerna redovisas förändringar som gjorts i BP 2026 och BP 2027, dvs beloppet för 2027 är skillnaden mellan 2027 och 2026 i BP 2026. Förändringarna är gjorda enligt principerna för en övergångsbudget som beskrivs i tidigare avsnitt.

Slutligt beslut om Kommunalekonomisk utjämning, utgiftsområde 25, kommer att tas i riksdagen den 17 december.

I samband med vår skatteunderlagsprognos den 16 december kommer uppdateringsfiler till modellen Skatter och bidrag och prognosunderlag att finnas tillgängliga.

Tabell 3. Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner

Miljoner kronor

År	2026	2027	2028	2029
Totalt enligt övergångsbudget	**124 327**	**124 327**	**124 327**	**124 327**
Regleringar enligt finansieringsprincipen				
Flytt av medel för avskaffande av särregler för avgifter för tandvård (prop. 2025/2026:300)		4	4	4
Socialtjänstdataregister (utg.omr. 9 avsnitt 6:3)		40	40	40
Ny LVU (utg.omr. 9 avsnitt 6.3)		27	27	27
Genomförande av det reviderade avloppsdirektivet (utg.omr. 20 avsnitt 3.8.2)		7	7	7
Lag om kommuners och regioners energiplaneringsarbete (utg.omr. 21 avsnitt 2.7.10)		90	30	17
Samsjuklighetsutredningen – kommuner (prop. 2025/26:251)		0	-923	-923
Tidigare beslutade och förändringar av tidigare aviserade regleringar				
Ämnesbetyg – implementering		-25	-25	-25
Planering och dimensionering av gymnasial utbildning		-170	-170	-170
Stärkt rätt till assistans		-196	-196	-196
Digitala och centralt rättade nationella prov		0	-44	-44
Tioårig grundskola		0	194	389
Utökat anhörigstöd		100	100	100
Fast omsorgskontakt i SÄBO		243	243	243
Frihetsberövande påföljder för unga		2	2	2
Medicinskt ansvarig för rehabilitering i kommuner		161	161	161
Språkkrav i äldreomsorgen		75	60	60
Avskaffande av nationella prov i lågstadiet		0	-9	-17
Nytt betygssystem		0	-37	-72
En mer effektiv tillsyn av socialtjänsten		-1	-1	-1
Aktivitetskrav		1 141	1 141	1 141
Kartläggningsmaterial för svenska som andraspråk		8	15	15
Obligatoriska standardiserade tester		0	10	19
Skärpta villkor för friskolesektorn		36	45	45
Fler verktyg till socialtjänsten när samtycke saknas		469,6	469,6	469,6
Statistikinsamling av resultatutveckling i skolan		2	2	2
Utökad insyn i enskilda huvudmän		-17	-17	-17
Stärkt trygghet och studiero i skolan		-2	-2	-2
Drivkrafter för biståndsmottagare		-169,5	-242	-242
Reglering av lärares undervisningstid		1 283	2 565	2 565
Utredningsfunktion för suicid		1	1	1
Civilt försvar: Lagerhållningsskyldighet – kommuner		13	13	13

Mobilförbud i skolan		5	5	5
Införande av stödundervisning		0	569	1 138
Övriga ekonomiska regleringar				
Skatteavtal Sverige Danmark		132	132	132
Nedsättning fastighetsskatt nybyggnation		128	128	128
Senarelagd åldersgränshöjning för förhöjt grundavdrag		-2 109	-2 109	-2 109
Ökade möjligheter till avsättning i periodiseringsfond		107	107	107
Sänkt ersättningsnivå för expertskatt		19	51	102
Förbättrade skattemässiga villkor för enskilda näringsidkare		-6	-16	-24
Skattefrihet för förmån av laddel och avdrag för drivmedel		38	38	38
Flytt av medel från RKA		1,05	1,05	1,05
Totalt enligt detta cirkulär	**124 327**	**125 763**	**126 697**	**127 456**

Källa: Budgetpropositionen för 2027.

Tabell 4. Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner

Kronor per invånare

År	2026	2027	2028	2029
Totalt enligt övergångsbudget	**11 718**	**11 705**	**11 735**	**11 729**
Regleringar enligt finansieringsprincipen				
Flytt av medel för avskaffande av särregler för avgifter för tandvård (prop. 2025/2026:300)		0	0	0
Socialtjänstdataregister (utg.omr. 9 avsnitt 6:3)		4	4	4
Ny LVU (utg.omr. 9 avsnitt 6.3)		3	3	3
Genomförande av det reviderade avloppsdirektivet (utg.omr. 20 avsnitt 3.8.2)		1	1	1
Lag om kommuners och regioners energiplaneringsarbete (utg.omr. 21 avsnitt 2.7.10)		8	3	2
Samsjuklighetsutredningen – kommuner (prop. 2025/26:251)		0	-87	-87
Tidigare beslutade och förändringar av tidigare aviserade regleringar				
Ämnesbetyg - implementering		-2	-2	-2
Planering och dimensionering av gymnasial utbildning		-16	-16	-16
Stärkt rätt till assistans		-18	-18	-18
Digitala och centralt rättade nationella prov		0	-4	-4
Tioårig grundskola		0	18	37
Utökat anhörigstöd		9	9	9
Fast omsorgskontakt i SÄBO		23	23	23
Frihetsberövande påföljder för unga		0	0	0
Medicinskt ansvarig för rehabilitering i kommuner		15	15	15
Språkkrav i äldreomsorgen		7	6	6
Avskaffande av nationella prov i lågstadiet		0	-1	-2
Nytt betygssystem		0	-3	-7
En mer effektiv tillsyn av socialtjänsten		0	0	0
Aktivitetskrav		107	108	108
Kartläggningsmaterial för svenska som andraspråk		1	1	1
Obligatoriska standardiserade tester		0	1	2
Skärpta villkor för friskolesektorn		3	4	4
Fler verktyg till socialtjänsten när samtycke saknas		44	44	44
Statistikinsamling av resultatutveckling i skolan		0	0	0

Utökad insyn i enskilda huvudmän		-2	-2	-2
Stärkt trygghet och studiero i skolan		0	0	0
Drivkrafter för biståndsmottagare		-16	-23	-23
Reglering av lärares undervisningstid		121	242	242
Utredningsfunktion för suicid		0	0	0
Civilt försvar: Lagerhållningsskyldighet – kommuner		1	1	1
Mobilförbud i skolan		0	0	0
Införande av stödundervisning		0	54	107
Övriga ekonomiska regleringar				
Skatteavtal Sverige Danmark		12	12	12
Nedsättning fastighetsskatt nybyggnation		12	12	12
Senarelagd åldersgränshöjning för förhöjt grundavdrag		-199	-199	-199
Ökade möjligheter till avsättning i periodiseringsfond		10	10	10
Sänkt ersättningsnivå för expertskatt		2	5	10
Förbättrade skattemässiga villkor för enskilda näringsidkare		-1	-2	-2
Skattefrihet för förmån av laddel och avdrag för drivmedel		4	4	4
Flytt av medel från RKA		0	0	0
Totalt enligt detta cirkulär	**11 718**	**11 840**	**11 958**	**12 024**

Källa: Budgetpropositionen för 2027.

Regleringar enligt den kommunala finansieringsprincipen i BP 2027

Regeringen har inga beskrivningar av regleringarna enligt finansieringsprincipen eller förändringar av tidigare aviserade regleringar i texten i utgiftsområde 25, utan har endast hänvisningar till texter i andra utgiftsområden. Nedan beskriver SKR poster som har väsentliga belopp. Övriga tillägg kan läsas om i budgeten enligt hänvisat utgiftsområde. Flera regleringar kommenteras också under respektive verksamhetsområde.

Flytt av medel för avskaffande av särregler för avgifter för tandvård (prop. 2025/26:300)

I propositionen föreslås nya regler om tandvårdsavgifter för vissa utlänningar. Dels ska sökande av internationellt skydd, utlänningar som hålls i förvar i Migrationsverkets lokaler och utlänningar som har fått ett beslut om avvisning eller utvisning, men där verkställigheten har inhiberats, betala skälig ersättning till Migrationsverket för tandvård som inte kan anstå om de har fyllt 18 år och har inkomst eller egna tillgångar.

Dels ska utlänningar som har fyllt 18 år och vistas i Sverige utan stöd av myndighetsbeslut eller författning och vars vistelse i Sverige inte är avsedd att vara tillfällig, inklusive personer som håller sig undan verkställighet av beslut om avvisning eller utvisning, betala för tandvård. Betalningsskyldigheten bör därmed inte längre vara begränsad till 50 kronor. Sådana utlänningar föreslås ha rätt till ekonomiskt bistånd av socialnämnden för tandvård som inte kan anstå.

4 miljoner kronor tillförs från 2027 och framåt.

Socialdataregister (utg.omr. 9 avsnitt 6.3)

40 miljoner kronor tillförs från 2027 och framåt till följd av ny Lag (2026:601) om socialdataregister.

Ny LVU (utg.omr. 9 avsnitt 6.3)

En ny lag som ersätter nuvarande LVU träder i kraft 1 januari 2027. 27 miljoner kronor tillförs från 2027 och framåt.

Genomförande av det reviderade avloppsdirektivet (utg.omr. 20 avsnitt 3.8.2)

I mars 2026 remitterades Naturvårdsverkets skrivelse med förslag på genomförande av avloppsdirektivets regler gällande bland annat avlägsnandet av mikroföroreningar såsom läkemedelsrester ur avloppsvatten genom krav på avancerad rening, samt mätning av mikroplaster och antimikrobiell resistens i avloppsvattnet. Som stöd till kommunernas arbete tillförs 7 miljoner kronor från 2027 och framåt.

Lag om kommuners och regioners energiplaneringsarbete (utg.omr. 21 avsnitt 2.7.10)

För ökad försörjningstrygghet inom energiområdet och därmed höjd förmåga i det civila försvaret flyttas 90 miljoner kronor för 2027, 30 miljoner kronor för 2028 och 17 miljoner kronor för 2029 från anslaget för Energiberedskap.

Omfördelning till stöd för genomförande av samsjuklighetsreformen (prop. 2025/2026:251)

I propositionen *En mer sammanhållen vård för personer med skadligt bruk eller beroende och andra psykiatriska tillstånd* tydliggörs kommunernas och regionernas ansvar. Förslaget är att vård och behandling av personer med skadligt bruk eller beroende ska organiseras så att den ges samordnat med annan psykiatrisk vård vilket ger regionerna ett större ansvar. Från 2028 och framåt flyttas 923 miljoner kronor därför från kommunerna till regionerna.

Tidigare beslutade och förändringar av tidigare aviserade regleringar enligt den kommunala finansieringsprincipen

Tioårig grundskola

Genomförandet av tioårig grundskola sker under 2028. Mot denna bakgrund beräknar regeringen att generella statsbidrag ska utökas med halvårseffekt från 2028 med 194 miljoner kronor och från 2029 och framåt med 389 miljoner kronor.

Fast omsorgskontakt i SÄBO

Regeringen föreslog att fast omsorgskontakt införs för personer som bor i särskilt boende för äldre från och med 1 juli 2026. Anslaget ökades med

244 miljoner kronor 2026. För 2027 och framåt tillförs ytterligare 243 miljoner kronor.

Medicinskt ansvarig för rehab

2026 tillfördes medel på 161 miljoner kronor för att finansiera medicinskt ansvarig för rehab (MAR) i kommunerna. 2027 och framåt tillförs ytterligare 161 miljoner kronor enligt BP 2026.

Språkkrav i äldreomsorgen

För språkkrav i äldreomsorgen tillfördes 90 miljoner kronor 2026. 2027 avsätts ytterligare 75 miljoner kronor som sedan minskas till 60 miljoner kronor ytterligare från 2028 och framåt enligt BP 2026.

Aktivitetskrav

Aktivitetskravet innebär att mottagare av försörjningsstöd som har arbetsförmåga ska delta i heltidsaktiviteter för att ha rätt till försörjningsstöd. För detta avsattes 1 141 miljoner kronor 2026. Från 2027 och framåt avsätts ytterligare 1 141 miljoner kronor enligt BP 2026.

Fler verktyg till socialtjänsten när samtycke saknas

Lag (2026:1637) om insatser inom socialtjänsten när samtycke saknas innebär att socialnämnder ska kunna stödja barn genom insatser som riktar sig till vårdnadshavare trots brist på samtycke. För detta avsätts 470 miljoner kronor från 2027 enligt BP 2026.

Reglering av lärares arbetstid

I betänkandet Tid för undervisningsuppdraget – åtgärder för god undervisning och läraryrkenas attraktivitet (SOU 2025:26) har utredningen lämnat förslag för att minska förskollärares och lärares administrativa börda och reglera tiden för undervisningsuppdraget. Regeringen föreslår att medel tillförs för att möjliggöra genomförandet av förslagen. Regeringen avsatte 1 283 miljoner kronor 2026. Ytterligare 1 282 miljoner kronor tillförs från 2027 enligt BP 2026.

SKR anser att ersättningen är för låg och behöver regleras.

Mobilförbud i skolan

Regeringen föreslog att det från och med hösten 2026 införs ett nationellt mobilförbud i svenska grundskolor. Kommunerna tillfördes 95 miljoner kronor 2026. Detta ökas med 5 miljoner kronor från 2027 och framåt enligt BP 2026.

Stödundervisning

Utredningen om en förbättrad elevhälsa har i betänkandet Förbättrat stöd i skolan (SOU 2025:44) lämnat ett antal förslag på området. Regeringen tillför 569 miljoner kronor för att möjliggöra ett förbättrat stöd i skolan, bl.a.

införande av stödundervisning. Kommunerna tillförs 569 miljoner kronor för 2028 och 1 138 miljoner kronor från 2029 enligt BP 2026.

Gemensamt skolval – ingen förändring i regeringens tabeller

I BP 2022 minskades anslaget år 2024 med 86 miljoner kronor för att ett gemensamt skolvalssystem med förändrade urvalsgrunder skulle genomföras. I BP 2023 minskades anslaget med ytterligare 86 miljoner kronor 2025 och besparingen uppgår därmed till 172 miljoner kronor. Förslagen som ingick i propositionen Ett mer likvärdigt skolval (2021/22:158) antogs dock inte av regeringen. Trots detta ligger minskningen av anslaget fortfarande kvar eftersom ingen justering görs i BP 2027.

SKR anser att detta måste regleras.

Övriga ekonomiska regleringar

Skatteavtalet mellan Sverige och Danmark

I skatteavtalet mellan Sverige och Danmark om vissa skattefrågor regleras hur länderna ska kompensera varandra för minskade skatteintäkter till följd av att pendlare mellan länderna beskattas i arbetslandet och inte i bosättningslandet. För 2026 föreslås en ökning av anslaget med 132 miljoner kronor.

Nedsättning av fastighetsskatt vid nybyggnation

Den 1 januari 2013 infördes en utökad nedsättning av fastighetsavgiften vid nybyggnation (prop. 2012/13:1, bet. 2012/13:FiU1, rskr. 2012/13:37). Den tioåriga nedsättningen av fastighetsavgiften för nybyggda bostäder föreslås nu utvidgas genom att fastighetsavgiften sätts ned helt även för år 6–15 efter värdeåret. Utvidgningen gäller för byggnader med beräknat värdeår 2012 eller senare. Förslaget minskar kommunernas inkomster från fastighetsavgiften successivt 2018–2027. För 2027 och framåt ökas anslaget med 128 miljoner kronor.

Ökade möjligheter till avsättning i periodiseringsfond

Efter förslag i propositionen *Extra ändringsbudget för 2020 – Ytterligare åtgärder på skatteområdet med anledning av coronaviruset* beslutade riksdagen om en utökad möjlighet att sätta av medel till periodiseringsfond för enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i handelsbolag (prop. 2019/20:151, bet. 2019/20:FiU55). Detta påverkar kommunsektorns skatteunderlag negativt. För 2027 och framåt tillförs 107 miljoner kronor.

Skattefrihet för förmån av laddel och avdrag för drivmedel

Regeringen aviserade att den tillfälliga skattefriheten för förmån av laddel på arbetsplatsen ska gälla permanent från och med 1 juli 2026. Då den tillfälliga skattefriheten för förmån av laddel på arbetsplatsen gäller

permanent från 1 juli 2026 avsattes 45 miljoner kronor för 2026. För 2027 avsätts ytterligare 38 miljoner kronor för kommunerna enligt BP 2026.

Frågor om Kommunalekonomisk utjämning kan ställas till Åsa Högberg, tfn 08-452 73 63, Avdelningen för ekonomi och styrning.

Förändringar av anslaget för kommunalekonomisk utjämning, regioner

I regeringens budgetproposition utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner finns tabell 2:8 på sid 18–19. Eftersom det är en övergångsbudget är det inte stora förändringar för 2027 i jämförelse med BP 2026 som kom hösten 2025. I cirkulär 25:42 beskrivs närmare de förändringar som då gjordes och som finns med i tabellen nedan under rubriken Tidigare beslutade och förändringar av tidigare aviserade regleringar.

Nedanstående tabeller utgår, till skillnad mot tidigare års cirkulär om budgetpropositionen, från ramen för BP 2026. Detta eftersom det endast är en övergångsbudget. I tabellerna redovisas förändringar som gjorts i BP 2026 och BP 2027, dvs beloppet för 2027 är skillnaden mellan 2027 och 2026 i BP 2026. Förändringarna är gjorda enligt principerna för en övergångsbudget som beskrivs i tidigare avsnitt.

Slutligt beslut om Kommunalekonomisk utjämning, utgiftsområde 25, kommer att tas i riksdagen den 17 december.

I samband med vår skatteunderlagsprognos den 16 december kommer uppdateringsfiler till modellen Skatter och bidrag och prognosunderlag att finnas tillgängliga.

Tabell 5. Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till regioner

Miljoner kronor

År	2026	2027	2028	2029
Totalt enligt övergångsbudget	**49 770**	**49 770**	**49 770**	**49 770**
Regleringar enligt finansieringsprincipen				
Flytt av medel för avskaffande av särregler för avgifter för tandvård (prop. 2025/2026:300)		0,3	0,3	0,3
Samsjuklighetsutredningen – regioner (prop. 2025/2026:251)			923	923
Tidigare beslutade och förändringar av tidigare aviserade regleringar				
Utökat anhörigstöd		50	50	50
Vattkoppsvaccin till alla barn under 18 år		43	43	43
Drivkrafter för biståndsmottagare		40	40	40
Utredningsfunktion för suicid		1	1	1
Civilt försvar: Lagerhållningsskyldighet – regioner		721	721	
Övriga ekonomiska regleringar				
Skatteavtal Sverige Danmark		75	75	75
Senarelagd åldersgränshöjning för förhöjt grundavdrag		-1 191	-1 191	-1 191

Ökade möjligheter till avsättning i periodiseringsfond		60	60	60
Sänkt ersättningsnivå för expertskatt		11	29	58
Förbättrade skattemässiga villkor för enskilda näringsidkare		-4	-9	-14
Skattefrihet för förmån av laddel och avdrag för drivmedel		22	22	22
Flytt av medel från RKA		0,45	0,45	0,45
Totalt enligt detta cirkulär	**49 770**	**49 597**	**50 533**	**50 557**

Källa: Budgetpropositionen för 2027.

Tabell 6. Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till regioner

Kronor per invånare

År	2026	2027	2028	2029
Totalt enligt övergångsbudget	**4 691**	**4 686**	**4 698**	**4 695**
Regleringar enligt finansieringsprincipen				
Flytt av medel för avskaffande av särregler för avgifter för tandvård (prop. 2025/2026:300)		0	0	0
Samsjuklighetsutredningen – regioner (prop. 2025/2026:251)		0	87	87
Tidigare beslutade och förändringar av tidigare aviserade regleringar				
Utökat anhörigstöd		5	5	5
Vattkoppsvaccin till alla barn under 18 år		4	4	4
Drivkrafter för biståndsmottagare		4	4	4
Utredningsfunktion för suicid		0	0	0
Civilt försvar: Lagerhållningsskyldighet – regioner		68	68	68
Övriga ekonomiska regleringar				
Skatteavtal Sverige Danmark		7	7	7
Senarelagd åldersgränshöjning för förhöjt grundavdrag		-112	-112	-112
Ökade möjligheter till avsättning i periodiseringsfond		6	6	6
Sänkt ersättningsnivå för expertskatt		1	3	5
Förbättrade skattemässiga villkor för enskilda näringsidkare		0	-1	-1
Skattefrihet för förmån av laddel och avdrag för drivmedel		2	2	2
Flytt av medel från RKA		0	0	0
Totalt enligt detta cirkulär	**4 691**	**4 669**	**4 770**	**4 769**

Källa: Budgetpropositionen för 2027.

Regleringar enligt den kommunala finansieringsprincipen i BP 2027

Regeringen har inga beskrivningar av regleringarna enligt finansieringsprincipen eller förändringar av tidigare aviserade regleringar i texten i utgiftsområde 25, utan har endast hänvisningar till texter i andra utgiftsområden. Nedan beskrivs flertalet regleringar. Flera regleringar kommenteras också under respektive verksamhetsområde.

Flytt av medel för avskaffande av särregler för avgifter för tandvård (prop. 2025/26:300)

I propositionen föreslås nya regler om tandvårdsavgifter för vissa utlänningar. Dels ska sökande av internationellt skydd, utlänningar som hålls i förvar i Migrationsverkets lokaler och utlänningar som har fått ett beslut om avvisning eller utvisning, men där verkställigheten har inhiberats, betala skälig ersättning till Migrationsverket för tandvård som inte kan anstå om de har fyllt 18 år och har inkomst eller egna tillgångar.

Dels ska utlänningar som har fyllt 18 år och vistas i Sverige utan stöd av myndighetsbeslut eller författning och vars vistelse i Sverige inte är avsedd att vara tillfällig, inklusive personer som håller sig undan verkställighet av beslut om avvisning eller utvisning, betala för tandvård. Betalningsskyldigheten bör därmed inte längre vara begränsad till 50 kronor. Sådana utlänningar föreslås ha rätt till ekonomiskt bistånd av socialnämnden för tandvård som inte kan anstå.

0,3 miljoner kronor tillförs från 2027 och framåt.

Omfördelning till stöd för genomförande av samsjuklighetsreformen (prop. 2025/2026:251)

I propositionen *En mer sammanhållen vård för personer med skadligt bruk eller beroende och andra psykiatriska tillstånd* tydliggörs kommunernas och regionernas ansvar. Förslaget är att vård och behandling av personer med skadligt bruk eller beroende ska organiseras så att den ges samordnat med annan psykiatrisk vård vilket ger regionerna ett större ansvar. Från 2028 och framåt flyttas 923 miljoner kronor därför från kommunerna till regionerna.

Tidigare beslutade och förändringar av tidigare aviserade regleringar enligt den kommunala finansieringsprincipen

Vattkoppsvaccin till alla barn under 18 år

Regeringen avsätter för 2027 och framåt 43 miljoner kronor för genomförande av vaccination mot vattkoppor enligt BP 2026.

Drivkrafter för biståndsmottagare

Regeringen avsatte 40 miljoner kronor för 2026 för genomförandet av förslag om läkarintyg från utredningen *Stärkta drivkrafter och möjligheter för biståndsmottagare*. Från 2027 avsätts ytterligare 40 miljoner kronor enligt BP 2026.

Övriga ekonomiska regleringar

Skatteavtalet mellan Sverige och Danmark

I skatteavtalet mellan Sverige och Danmark om vissa skattefrågor regleras hur länderna ska kompensera varandra för minskade skatteintäkter till följd

av att pendlare mellan länderna beskattas i arbetslandet och inte i bosättningslandet. För 2026 föreslås en ökning av anslaget med 75 miljoner kronor.

Ökade möjligheter till avsättning i periodiseringsfond

Efter förslag i propositionen *Extra ändringsbudget för 2020 – Ytterligare åtgärder på skatteområdet med anledning av coronaviruset* beslutade riksdagen om en utökad möjlighet att sätta av medel till periodiseringsfond för enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i handelsbolag (prop. 2019/20:151, bet. 2019/20:FiU55). Detta påverkar kommunsektorns skatteunderlag negativt. För 2027 och framåt tillförs 60 miljoner kronor.

Skattefrihet för förmån av laddel och avdrag för drivmedel

Regeringen aviserade att den tillfälliga skattefriheten för förmån av laddel på arbetsplatsen ska gälla permanent från och med 1 juli 2026. Då den tillfälliga skattefriheten för förmån av laddel på arbetsplatsen gäller permanent från 1 juli 2026 avsattes 25 miljoner kronor för 2026. För 2027 avsätts ytterligare 22 miljoner kronor enligt BP 2026.

Frågor om Kommunalekonomisk utjämning kan ställas till Åsa Högberg, tfn 08-452 73 63, Avdelningen för ekonomi och styrning.

Hälso- och sjukvård

Tillgänglighet till vård

Den statliga finansieringen ligger kvar på motsvarande nivå som 2026. Budgetpropositionen för 2027 innebär därmed ingen ytterligare förstärkning av tidigare aviserade insatser för ökad tillgänglighet och kortare vårdköer (–400 miljoner kronor jämfört med den tidigare planerade nivån för 2027). Tidigare beslutade satsningar förs i huvudsak vidare, däribland drygt 6,6 miljarder kronor för prestationsbundna insatser för att korta vårdköerna. Av den övergripande anslagsinformationen framgår dock inte närmare vilka villkor eller prestationskrav som ska gälla, exempelvis vilka väntetidsmått som ska ligga till grund för uppföljningen.

Det är positivt att arbetet med ökad tillgänglighet och kortare väntetider fortsatt prioriteras. Samtidigt behöver de statliga insatserna ge regionerna långsiktiga och förutsägbara planeringsförutsättningar. Uppföljningen bör fokusera på faktisk tillgänglighet och vårdgarantins måluppfyllelse snarare än enbart köernas storlek och styrningen bör stödja ett effektivt nyttjande av tillgänglig vårdkapacitet i hela landet.

Frågor om texten besvaras av Annika Brodin Blomberg tfn 08-452 74 36, Avdelningen för vård och omsorg.

Vaccin

Vaccination mot vattkoppor införs i det nationella vaccinationsprogrammet för barn den 1 januari 2027. Regionerna tillförs 43 miljoner kronor per år från 2027 för det utökade åtagandet. Därutöver avsätts 49 miljoner kronor 2027 för ikappvaccination av barn under 18 år som inte är immuna mot vattkoppor. För insatsen beräknas 51 miljoner kronor per år 2028–2030.

Från den 1 januari 2027 övergår ansvaret för att tillhandahålla vaccin mot covid-19 till regionerna.

Förändringen av ansvar för covid-19-vaccin innebär att regionerna övertar ansvaret för att köpa in och tillhandahålla covid-19-vaccin, vilket ligger i linje med hur andra vacciner hanteras i regionerna. Från januari till augusti 2027 kan regionerna köpa vaccinet från Folkhälsomyndigheten till full kostnadstäckning.

Åldersgränsen i det särskilda vaccinationsprogrammet mot pneumokocker sänktes den 1 september 2026 från 75 till 65 år. Ovaccinerade personer över 65 år ska även erbjudas kostnadsfri ikappvaccination. Regeringen och SKR har träffat en överenskommelse om genomförandet av ikappvaccinationen.

Överenskommelsen för pneumokockvaccinationen omfattar 660 miljoner kronor för ikappvaccinationen för perioden 2026–2029. För regionerna ger den en gemensam ram för genomförandet och ersättning för både vaccininköp och administrering av vaccinet.

Frågor om texten besvaras av Jenny Björkström tfn 08-452 74 18, Avdelningen för vård och omsorg.

Cancerområdet

År 2026 avsattes 1,5 miljarder kronor till cancerområdet totalt, av dem gick ca 1 miljard kronor till regionerna via överenskommelsen mellan regeringen och SKR. Den extra satsningen på cancerområdet som initierats av förra regeringen avslutas i och med 2026 års utgång.

Sedan tidigare finns dock beslut om 500 miljoner kronor avsatta årligen inom området hälso- och sjukvård för åtgärder för en bättre cancervård. Även 25 miljoner kronor öronmärkta för HPV finns avsatta enligt tidigare beslut. Dessa medel om 525 miljoner kronor innefattar även eventuella myndighetsuppdrag och statsbidrag, så det är fortsatt oklart hur mycket som tillfaller regionerna.

Hur stor del av de 525 miljoner kronorna som kommer att ingå i en överenskommelse med SKR är inte beslutat då överläggning mellan Regeringskansliet och SKR inte har påbörjats.

Frågor om texten kan ställas till Helena Brändström tfn 08-452 78 16, Avdelningen för vård och omsorg.

Psykisk hälsa och psykiatri

Den statliga finansieringen inom området psykiatri och psykisk hälsa minskar i övergångsbudgeten, något som aviserades redan i 2026 års budget (–1 261 miljoner kronor). Minskningen beror huvudsakligen på att överenskommelsen för psykisk hälsa och suicidprevention upphör vid årsskiftet enligt plan.

SKR har kontinuerlig dialog med Regeringskansliet om området psykisk hälsa och suicidprevention inklusive överenskommelsen för psykisk hälsa och suicidprevention. Vid dags datum finns ingen tecknad ny överenskommelse då eventuella förhandlingar inför 2027 inte har påbörjats.

Frågor om texten besvaras av Erik Klingenberg tfn 08-452 71 27, avdelningen för vård och omsorg.

Samsjuklighetsreformen

Till följd av förändrade uppgifter för kommuner och regioner inom ramen för samsjuklighetsreformen överförs 923 miljoner kronor i det generella statsbidraget från kommuner till regioner från och med 2028.

Under åren 2027–2031 tillkommer stimulansmedel om 400 miljoner kronor per år till kommuner och regioner. Hur medlen ska fördelas är inte kommunicerat.

Den stora ekonomiska förändringen till följd av samsjuklighetsreformen är omfördelningen av medel från kommun till region. SKR anser att reformen inte är tillräckligt finansierad.

Frågor om texten besvaras av Josefin Castillo, tfn 08-452 73 72, Avdelningen för socialtjänst, utbildning och arbetsmarknad och av Erik Klingenberg tfn 08-452 71 27, Avdelningen för vård och omsorg.

Barn och utbildning

Maxtaxa i förskola och fritidshem

Anslaget ökar med 500 miljoner kronor 2027 jämfört med 2026, från 5,76 till 6,26 miljarder kronor. Ökningen knyts till fribeloppet i maxtaxan efter förordningsändringen den 1 juli 2026.

SKR bedömer att det är positivt att kompensationen för maxtaxan fullföljs 2027. Reformen påverkar dock kommunerna olika eftersom avgiftsintäkterna beror på hushållens inkomster, barnens omsorgstid och den lokala nyttjandegraden.

Frågor om texten besvaras av Stefan Melén tfn 08-452 75 86, Avdelningen för socialtjänst, utbildning och arbetsmarknad.

Kunskapsbidraget

Anslaget minskar med 820 miljoner kronor till 8,5 miljarder kronor 2027. Den tillfälliga förstärkningen upphör vid utgången av 2026. Samtidigt genomförs inte den tidigare beräknade minskningen på ytterligare 961 miljoner kronor.

SKR ser positivt på att nedtrappningen blir mindre än vad budget-propositionen 2026 flerårsberäkning angav. Kunskapsbidraget är relativt brett och förutsägbart jämfört med många andra riktade bidrag och har därför stor betydelse för kommunernas möjlighet att arbeta långsiktigt.

Frågor om texten besvaras av Stefan Melén tfn 08-452 75 86, Avdelningen för socialtjänst, utbildning och arbetsmarknad.

Statsbidrag inom förskola

För 2027 genomförs inte den tidigare beräknade minskningen på 200 miljoner kronor av statsbidraget för kvalitetshöjande åtgärder inom förskolan. Det innebär att 2026 års förstärkta nivå i praktiken förs vidare 2027. Anslaget beräknas därefter minska 2028.

SKR välkomnar att den tidigare planerade minskningen inte genomförs 2027. Bidraget kan vara särskilt viktigt när kommuner behöver anpassa organisationen till minskande barnkullar utan att tappa kvalitet eller kompetens. Samtidigt är långsiktiga planeringsförutsättningar viktigt för att undvika ryckiga personalförändringar och onödiga omställnings-kostnader.

Frågor om texten besvaras av Stefan Melén tfn 08-452 75 86, Avdelningen för socialtjänst, utbildning och arbetsmarknad.

Skolsäkerhet

Den tillfälliga förlängningen av statsbidraget för säkerhetshöjande åtgärder upphör vid årsskiftet 2026. Den ingår i en samlad minskning på 555 miljo-ner kronor inom anslagsområdet tillsammans med flera andra tidsbe-gränsade insatser. I budgetpropositionen särredovisas inte vilken del av 2026 års samlade 400 miljoner kronor för skolsäkerhetsrelaterade insatser som fortsätter.

SKR bedömer att frånvaron av en tydlig fortsättning försvårar kommun-ernas investeringsplanering. Passersystem, skalskydd, kamerabevakning och ombyggnationer har ofta längre ledtider än ett budgetår och medför drift- och underhållskostnader efter investeringen.

Frågor om texten besvaras av Stefan Melén tfn 08-452 75 86, Avdelningen för socialtjänst, utbildning och arbetsmarknad.

Skolsociala team

Det riktade statsbidraget för skolsociala team uppfattas 2027 vara kvar på samma nivå som 2026.

Frågor om texten besvaras av Stefan Melén tfn 08-452 75 86, Avdelningen för socialtjänst, utbildning och arbetsmarknad.

Statsbidrag för inköp av läroböcker och lärarhandledningar

Ändringarna i skollagen som träder i kraft den 1 juli 2028 enligt propositionen Nya läroplaner – för en stark kunskapsskola (prop. 2025/26:194, bet. 2025/26:UbU23, rskr. 2025/26:327) medför även ett förstärkt statsbidrag för inköp av läroböcker och lärarhandledningar. Anslaget beräknas därför öka med 500 miljoner kronor 2028.

SKR ser positivt på att införandet av nya läroplaner möts med en beräknad förstärkning av statsbidraget för läroböcker och lärarhandledningar 2028. Kommunerna behöver dock besked i god tid om bidragets fördelning och villkor, så att inköp kan planeras inför ikraftträdandet den 1 juli 2028.

Frågor om texten besvaras av Stefan Melén tfn 08-452 75 86, Avdelningen för socialtjänst, utbildning och arbetsmarknad.

Tidsbegränsade insatser som avslutas inom utbildningsområdet

Flera tidsbegränsade insatser upphör den 31 december 2026: medel för införande av ämnesbetyg och ämnesutformad gymnasieskola, Allmänna Barnhuset, bättre arbetsmiljö och arbetsvillkor för lärare, införandebidrag för utökad insyn i enskilda huvudmän, tillfälliga tillskott till regionalt yrkesvux och språkträning i välfärden.

Frågor om texten besvaras av Stefan Melén tfn 08-452 75 86, Avdelningen för socialtjänst, utbildning och arbetsmarknad.

Äldreomsorg

Regeringen minskar statsbidraget för Äldreomsorgslyftet med 450 miljoner kronor, vilket innebär att det totalt uppgår till 1,35 miljarder kronor 2027. Det görs inga aviseringar om fortsatta medel för Äldreomsorgslyftet 2028 och 2029.

De minskade medlen för Äldreomsorgslyftet är, enligt regeringskansliet, ingen politisk prioritering utan beror på budgettekniska principer för en övergångsbudget. SKR bedömer att behoven av Äldreomsorgslyftet är

minst lika stora 2027 som i år. SKR arbetar för att Äldreomsorgslyftet ska fortsätta 2028 och framåt.

Frågor om texten besvaras av Karin Liljeblad, tfn 08-452 78 33, Avdelningen för vård och omsorg.

Socialtjänst

En förebyggande och kunskapsbaserad socialtjänst, ny socialtjänstlag

Statsbidraget för en förebyggande och kunskapsbaserad socialtjänst ligger kvar på samma nivå 2027 som 2026, det vill säga drygt 2,1 miljarder kronor till kommunerna och 50 miljoner kronor till de regionala samverkans- och stödstrukturerna (RSS).

Frågor om texten besvaras av Niklas Eriksson, tfn 08-452 77 73, Avdelningen för socialtjänst, utbildning och arbetsmarknad.

Socialtjänstens brottsförebyggande arbete

I budgetpropositionen för 2026 avsattes 300 miljoner kronor till kommunerna för att utveckla socialtjänstens arbete med att förebygga och motverka brottslighet. För 2027 och 2028 beräknades satsningen öka till 600 miljoner kronor per år. I övergångsbudgeten för 2027 genomförs inte den tidigare aviserade ökningen. Statsbidraget ligger därför kvar på 300 miljoner kronor 2027, vilket är samma nivå som 2026.

Frågor om texten besvaras av Mikael Mattsson Flink, tfn 08-452 71 69, Avdelningen för socialtjänst, utbildning och arbetsmarknad.

Socialdataregister

Som följd av den beslutade socialdataregisterlagen höjs det generella statsbidraget med 40 miljoner kronor från år 2027, i enlighet med finansieringsprincipen. Det tidigare riktade bidraget för förberedelser, som kommunerna behövde rekvirera, ersätts därmed.

Utvecklingen av socialdataregistret väntas pågå i flera år. Föreskrifter om vilka uppgifter som först ska samlas in väntas vara på plats 1 augusti 2027. Först efter det kan arbetet med förändringar i kommuner och system påbörjas.

Frågor om texten besvaras av Klas Nilsson, tfn 08-452 73 79, Avdelningen för socialtjänst, utbildning och arbetsmarknad.

Motverka hemlöshet

I budgetpropositionen för 2026 aviserade regeringen att den nationella hemlöshetsstrategin 2022–2026 skulle förlängas och att det skulle avsättas 150 miljoner kronor per år för åren 2027–2031. I budgetpropositionen för

2027 konstaterar regeringen att riksdagen har röstat i enlighet med det förslaget. Tidigare beslutade medel innebär att satsningen uppgår till 150 miljoner kronor per år 2026–2031.

SKR ser positivt på att regeringen förlänger den nationella hemlöshetsstrategin. Det går i nuläget inte att utläsa hur medlen kommer att användas, men för 2026 har Socialstyrelsen förmedlat 123,5 miljoner kronor i statsbidrag till kommuner för att starta, utöka eller förbättra verksamhet enligt metoden Bostad först. En fortsatt satsning på Bostad först är viktigt inte minst med tanke på införandet av samsjuklighetsreformen 1 januari 2028.

Frågor om texten besvaras av Ove Ledin, tfn 08-452 77 66, Avdelningen för socialtjänst, utbildning och arbetsmarknad.

Subventioner av kommunernas kostnader för placeringar

Den placeringsneutrala subventionen av kommunernas kostnader för placeringar inom den sociala barn- och ungdomsvården har ändrats vid flera tillfällen. I budgetpropositionen för 2026 höjdes subventionen till 500 miljoner kronor och förlängdes till 2027 med samma belopp.

SKR uppfattar att subventionen enligt principerna för en övergångsbudget kvarstår på samma nivå som 2026, det vill säga 500 miljoner kronor.

Frågor om texten besvaras av Mikael Mattsson Flink, tfn 08-452 71 69, Avdelningen för socialtjänst, utbildning och arbetsmarknad.

Ny lag om omhändertagande för vård av barn och unga

En ny lag som ersätter nuvarande LVU träder i kraft 1 januari 2027. Regeringen aviserar att de generella statsbidragen från och med 2027 ska tillföras 27 miljoner kronor per år med anledningen av den nya lagen.

SKR anser att finansieringen riskerar att vara otillräcklig eftersom reformen bland annat kan leda till längre placeringar i familjehem, vilket inte fullt ut beaktades av utredningen vid beräkningen av förslagens kostnader.

Frågor om texten besvaras av Mikael Mattsson Flink tfn 08-452 71 69, Avdelningen för socialtjänst, utbildning och arbetsmarknad.

Insatser inom socialtjänsten när samtycke saknas

Den nya lagen (tidigare benämnd LIV, men framöver troligen förkortad LISS) träder i kraft i januari 2027. Med anledning av den nya lagen ökas det generella statsbidraget med 470 miljoner kronor per år från och med 2027.

SKR anser att finansieringen är rimlig, men att kostnadsutvecklingen behöver följas då beräkningarna bygger på stor osäkerhet.

Frågor om texten besvaras av Mikael Mattsson Flink, tfn 08-452 71 69, Avdelningen för socialtjänst, utbildning och arbetsmarknad.

Ekonomiskt bistånd

Det generella statsbidraget till kommuner minskas med 169,5 miljoner kronor 2027 med anledning av ikraftträdandet av förslagen i utredningen ”Stärkta drivkrafter och möjligheter för biståndsmottagare”. Från 2028 uppgår minskningen till 242 miljoner kronor. Från 2027 ökar samtidigt det generella statsbidraget till regioner med 40 miljoner till följd av förslag om läkarintyg.

SKR konstaterar att regeringen inför en rad regeländringar på området och menar att de förväntade besparingarna inom ekonomiskt bistånd uteblir. Istället kan den höga förändringstakten innebära högre kostnader för administration och kostnader relaterade till omställning och införande.

Frågor om texten besvaras av Ulrica Runemar tfn 08- 452 73 17, Avdelningen för socialtjänst, utbildning och arbetsmarknad.

Personlig assistans

Den statliga schablonersättningen för personlig assistans föreslås höjas med 1,5 procent, vilket är detsamma som för 2026. Schablonbeloppet uppgår därmed till 352,90 kronor per timme.

SKR anser att höjningen är alldeles för låg. Medvetenheten om att schablonersättningen är för låg är stor bland alla partier och alla utförare av assistans. Försäkringskassan har i uppdrag att utreda en indexering och lämna förslag på hur det ska kunna göras, utredningen ska vara klar 1 mars 2027.

Frågor om texten besvaras av Ulrika Lifvakt, tfn 08-452 74 54, Avdelningen för socialtjänst, utbildning och arbetsmarknad.

Asyl- och flyktingmottagande

Anslaget för kommunersättningar inom flyktingmottagandet höjs för 2027. Det gäller ökade kostnader för ekonomiskt bistånd till följd av nytt regelverk om kvalificering till socialförsäkringen och tillkommande uppdrag med ny bosättningslag. De höjda ersättningarna är reglerade i förordningen (2010:1122) om statlig ersättning för insatser för vissa utlänningar, 11 och 16 §§.

SKR konstaterar att schablonersättningen för flyktingmottagandet utbetalas under två år och kvalificeringen till socialförsäkringen omfattar fem år. Någon ekonomisk kompensation finns inte heller som avser personer som omfattas av kvalificeringen till socialförsäkringen och inte ingår i flyktingmottagandet. Ersättningen för tillkommande uppdrag med ny bo-

sättningslag avser information om och kontroller kopplat till rätten till tidsbegränsat boende. Kommunen ska även ge stöd i att söka bostad i syfte att den nyanlände långsiktigt ska kunna etablera sig på bostadsmarknaden.

Frågor om texten besvaras av Karin Perols tfn 08- 452 76 82, Avdelningen för socialtjänst, utbildning och arbetsmarknad.

Pensioner

På pensionsområdet innebär 2027 framför allt en fortsatt anpassning till pensionssystemets riktålder. Riktåldern är 67 år och skattereglernas åldersgränser följer efter. Åldersgränsen för det förhöjda grundavdraget höjs från 66 till 67 år vid årets ingång, vilket innebär att den lägre beskattningen av bland annat pensionsinkomster inträder från kalenderåret efter att riktåldern har uppnåtts. Även åldersgränsen för det särskilda jobbskatteavdraget för äldre höjs och jobbskatteavdraget för seniorer förstärks. För kommuner och regioner är utvecklingen särskilt intressant ur perspektivet längre arbetsliv och kompetensförsörjning, eftersom pensions- och skatteregler i allt högre grad samspelar kring riktåldern.

Frågor om Ekonomisk trygghet vid ålderdom besvaras av Victoria Bergner, tfn 08-452 75 07, Avdelningen för arbetsgivarpolitik.

Civilt försvar och beredskap

Civilt försvar

Under anslaget för civilt försvar finns en ökning men beloppet till kommuner och regioner framgår inte. Mer information ska enligt uppgift komma senare.

Frågor om texten besvaras av Ann-Sofie Eriksson tfn 08-452 78 63, Avdelningen för samhällsutveckling och digitalisering.

Åtgärder för beredskap inom livsmedels- och dricksvatten-området

Anslaget för beredskapsåtgärder inom livsmedels- och dricksvattenområdet föreslås öka med 431 miljoner kronor 2027 till 1,445 miljarder kronor. För 2028 och 2029 beräknas anslaget öka sammantaget med ytterligare ca 500 miljoner kronor.

Anslaget får användas för utgifter för planering och andra åtgärder, inklusive upphandling, stöd för investeringar hos statliga myndigheter, organisationer och företag samt bidrag till kommuner och regioner, som stärker förmågan inom sektorn livsmedelsförsörjning- och dricksvatten under höjd beredskap och ytterst krig.

Det framgår inte hur anslagsökningen ska fördelas till de investeringsstöd inom området som har byggts upp för kommuner och regioner de senaste åren.

Frågor om texten besvaras av Tove Göthner Tideman 08-452 79 25, Avdelningen för samhällsutveckling och digitalisering.

Kultur

Bibliotek

Bidrag till folkbibliotekens läsfrämjande arbete upphör vid årsskiftet. Anslaget minskas med 44 miljoner kronor från år 2027.

Detta innebär ett olyckligt avbrott i pågående arbete i många kommuner. Samtidigt skulle kommunerna vara behjälpta av ett mer generellt utvecklingsbidrag till folkbiblioteksverksamhet, i linje med bidraget ”Stärkta bibliotek”. Ett statligt utvecklingsbidrag av det slaget skulle vara ett välkommet komplement till kommunernas finansiering av folkbiblioteksverksamheterna, som 2025 uppgick till cirka 5,9 miljarder kronor.

Frågor om texten besvaras av Erik Peurell tfn 08-452 73 04, Avdelningen för samhällsutveckling och digitalisering.

Musik- och kulturskola

Den tillfälliga satsningen på det statliga utvecklingsbidraget till kommunal musik- och kulturskola upphör vid årsskiftet. Anslaget minskas med 100 miljoner kronor från år 2027.

Detta innebär ett olyckligt avbrott i pågående arbete i många kommuner. Under 2025 fördelade Kulturskolecentrum vid Statens kulturråd 95 miljoner kronor till musik- kulturskoleverksamheter i 275 kommuner. Bidraget är kraftigt översökt och skulle kunna dubbleras och fortfarande inte räcka till kommunernas behov. Under 2025 avsatte kommunerna själva cirka 3,4 miljarder kronor till sina musik- och kulturskoleverksamheter.

Frågor om texten besvaras av Erik Peurell tfn 08-452 73 04, Avdelningen för samhällsutveckling och digitalisering.

Regional kultur – kultursamverkansmodellen

Den aviserade minskningen av anslaget för regional kultur om 30 miljoner kronor föreslås genomföras 2027. Minskningen beror på att en tidsbegränsad delkompensation för borttagen pris- och löneomräkning avslutas vid årsskiftet.

Anslaget berör årliga bidrag till 250 kulturverksamheter i landet. Med minskningen skjuter staten över sin del av ansvaret för kulturen på

regioner och kommuner ytterligare. SKR ser stora behov av att istället stärka det statliga stödet. Stödet behöver även räknas upp med den årliga pris- och löneomräkningen igen. Det skulle bidra till att statens bidrag till regional kultur inte urholkas samt till bättre planeringsförutsättningar för kommuner och regioner.

Frågor om texten besvaras av Louise Andersson, tfn 08-452 74 22, Avdelningen för samhällsutveckling och digitalisering.

Miljö, klimat och energi

Minskade anslag till klimatinvesteringar

Anslaget för klimatinvesteringar minskas sammantaget med 850 miljoner kronor 2027 jämfört med 2026, varav 350 miljoner kronor överförs till Industriklivet. En tidigare tillfällig förstärkning av Klimatklivet upphör.

Minskade anslag till naturvård och naturskydd

Anslaget för åtgärder för värdefull natur minskas med cirka 85 miljoner kronor och anslaget för skydd av värdefull natur med cirka 410 miljoner kronor jämfört med 2026. Tidsbegränsade satsningar upphör.

Anslagen finansierar bland annat skötsel och restaurering av värdefull natur samt stöd till kommunalt områdesskydd vilket kan innebära att utrymmet för statlig finansiering av kommunala insatser minskar.

Mindre minskningar genomförs också av medlen för sanering av förorenade områden.

Frågor om texten besvaras av Victoria Kalén tfn 08-452 78 01, Avdelningen för samhällsutveckling och digitalisering.

Fortsatt ersättning för vindkraft

Ekonomisk ersättning till kommuner vars omgivning påverkas av vindkraftsetableringar föreslås öka i enlighet med tidigare beräknade medel, med 30 miljoner kronor till 400 miljoner kronor från och med 2027. Anslaget beräknas vara oförändrat för 2028 och 2029. Ersättningen baseras på fastighetsskatten för vindkraftsanläggningar.

Aviserade tillskott till Kraftlyftet genomförs inte

Tidigare aviserade tillskott för Kraftlyftet genomförs inte. Det gäller aviserade tillskott i budgetpropositionen för 2026 på 500 miljoner kronor för 2028 och 750 miljoner kronor 2029.

Frågor om texten besvaras av Andreas Hagnell tfn 08-452 78 66, Avdelningen för samhällsutveckling och digitalisering.

Sveriges Kommuner och Regioner
Avdelningen för demokrati, ekonomi och styrning

Erik Törnblom

Joanna Hägg